

MINISTEREN

Transport- og Bygningsudvalget
Folketinget

Dato 2. marts 2016
J. nr. 2016-1133

Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K

Telefon 41 71 27 00

Transport- og Bygningsudvalget har i brev af 1. marts 2016 stillet mig følgende spørgsmål vedrørende L102 - Forslag til lov om ændring af lov om letbane på Ring 3, lov om Metroselskabet I/S og Udviklingsselskabet By & Havn I/S og lov om trafikselskaber (Anlæg af letbanen på Ring 3, særlig regulering i anlægsperioden m.v.), som jeg hermed skal besvare. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Henning Hyllested (EL).

Spørgsmål nr. 6:

Hvordan skal retten "påse, at omkostninger ved en sådan efterprøvelse ikke er uoverkommeligt store for de berørte parter" for således at kunne leve op til lovforslagets bestemmelser herom? Er der en maksimumgrænse for, hvor store udgifterne til advokat må være i forhold til at leve op til lovforslagets bestemmelser og Århuskonventionen?

Svar:

Bestemmelsen om, at retten ved søgsmål om forhold vedrørende miljøet skal påse, at omkostningerne ikke må være uoverkommeligt høje for de berørte parter, skal forstås i overensstemmelse med Århus-konventionen og VVM-direktivet, herunder den praksis fra EU-Domstolen, der knytter sig hertil.

Det fremgår bl.a. af præmis 45-51 i EU-domstolens dom af 13. februar 2014 i sag C-530/11, Kommissionen mod Storbritannien, at:

"45 Når en ret træffer afgørelse om pålæggelse af sagsomkostninger i forhold til en borger, som i sin egenskab af sagsøger har tabt en miljøsag, eller mere generelt, når den på et tidligere stadium i sagen skal træffe afgørelse om en eventuel begrænsning af de sagsomkostninger, som den tabende part skal bære, skal den imidlertid sikre sig, at der sker overholdelse af kravet om, at procedurerne ikke må være uoverkommeligt dyre, ved at tage hensyn til såvel interessen hos den person, der ønsker at forsvare sine rettigheder, som til den almene interesse i miljøbeskyttelsen (jf. i denne retning dommen i sagen Edwards og Pallikaropoulos, præmis 35).

46 Med hensyn til de relevante bedømmelseskriterier har Domstolen vurderet, at medlemsstaterne, såfremt EU-retten ikke indeholder præciseringer, er forpligtet til i forbindelse med gennemførelsen af et direktiv at sikre dets fulde virkning, og at de har en vid skønsmargen for så vidt

angår valget af midler (jf. i denne retning bl.a. dommen i sagen Edwards og Pallikaropoulos, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis). Det følger heraf, at hvad angår de midler, der kan opfylde formålet om på miljøretsområdet at sikre en effektiv domstolsbeskyttelse, der ikke er uoverkommeligt dyr, skal der tages hensyn til alle de relevante bestemmelser i national ret og navnlig til et nationalt retshjælpssystem og en omkostningsbeskyttelsesordning som den, der anvendes i Det Forenede Kongerige (jf. i denne retning dommen i sagen Edwards og Pallikaropoulos, præmis 38).

- 47 Retten kan dog ikke begrænse sin bedømmelse til den berørtes økonomiske situation, men skal ligeledes foretage en objektiv analyse af omkostningernes størrelse, og dette gælder så meget desto mere, da borgerne og sammenslutninger naturligvis opfordres til at spille en aktiv rolle i miljøbeskyttelsen. Under disse omstændigheder må retssagens omkostninger ikke overstige den berørtes økonomiske evne, og de må under alle omstændigheder ikke fremstå objektivt urimelige (jf. i denne retning dommen i sagen Edwards og Pallikaropoulos, præmis 40).
- 48 I henseende til analysen af den berørtes økonomiske situation kan denne ikke udelukkende støttes på den anslåede økonomiske situation for en »gennemsnits«-sagsøger, eftersom sådanne oplysninger kan have en kun fjern forbindelse med den pågældendes situation (jf. i denne retning dommen i sagen Edwards og Pallikaropoulos, præmis 41).
- 49 Retten kan endvidere tage hensyn til de omhandlede parter situation, om sagsøgeren har rimelig udsigt til at få medhold, sagens betydning for sagsøgeren og for miljøbeskyttelsen, det gældende retsgrundlags og procedurans kompleksitet samt den eventuelt dumdristige karakter af søgsmålet på dets forskellige stadier (jf. i denne retning dommen i sagen Edwards og Pallikaropoulos, præmis 42 og den deri nævnte retspraksis), men også i givet fald de omkostninger, der allerede er blevet afholdt i de tidligere instanser i den samme sag.
- 50 Den omstændighed, at den berørte ikke i praksis er blevet afholdt fra at indlede sagen, er ikke i sig selv tilstrækkelig til at fastslå, at retssagen ikke er uoverkommeligt dyr for den pågældende (jf. i denne retning dommen i sagen Edwards og Pallikaropoulos, præmis 43).
- 51 Endelig kan denne bedømmelse ikke være forskellig, alt efter om den nationale ret træffer afgørelse i første instans, i en appel eller i en anden appel (jf. i denne retning dommen i sagen Edwards og Pallikaropoulos, præmis 45).”

Med venlig hilsen

Hans Chr. Schmidt

